

Opatrenia v energetickej kríze

Prehľad nástrojov

1.

Regulované subjekty

Subjekty, ktoré majú spotrebu do:	30 MWh elektriny
	100 MWh plynu
Majú garantovanú cenu štátom:	199 eur za MWh elektriny
	99 eur za MWh plynu

ÚRSO stanovilo cenu v decembri na základe referenčného obdobia august - september 2022 na 547,58 eur pre zraniteľných odberateľov - maloobderateľov. Cena v tom čase bola najdrahšia v roku.

Vláda rozhodla nariadením č. 16/2023 Z. z. zo 16. 1. 2023 o kompenzácii ceny elektriny pre maloobderateľov nasledovne:

Elektrina	Cenník ÚRSO	Strop štát	Rozdiel	Kompenzácia 100 %	Pomoc
	547,58 eur	199 eur	348,58 eur	348,58 eur	64 %

Príklad: Malý podnik

Podnik platil zálohovú platbu vo výške napríklad 120 eur za MWh v roku 2022.

Prišla mu faktúra na fixnú cenu 547,58 eur za MWh. **Odporúčame faktúru neplatiť.**

Príde nová, upravená faktúra na 199 eur za MWh, čiže zaplatí cenu za komoditu zastropovanú štátom.

Rozdiel vo výške 348,58 eur vo forme kompenzácia pôjde priamo dodávateľom – distribútorom, nie je potrebné sa nikde hlásiť ani nič podávať smerom k štátu. Odporúčame sa nakontaktovať na svojho dodávateľa a informovať sa, ako bude postupovať vo vašom prípade.

2.

Neregulované subjekty

Subjekty, ktoré majú
spotrebu nad:

30 MWh elektriny

100 MWh plynu

i Faktúru od dodávateľa treba zaplatiť a následne žiadať pomoc prostredníctvom schémy podpory 2.1 alebo 2.4.

Podpora podľa 2.1 Dočasného krízového rámca

Pokračovanie pomoci podľa schválenej schémy v roku 2022. MH SR plánuje **výzvu na začiatku roka 2023**. Maximálna mesačná **pomoc by sa mala zvýšiť** v prvom štvrtroku **na 200 tis. eur mesačne** a celkovo na výšku **600 tis. eur za prvý štvrtrok**. Na základe faktúr bude následne vyplatená pomoc **do výšky 80 % oprávnených nákladov**. Podmienky bude podrobne definovať výzva.

Oprávnené náklady sa vypočítajú ako **rozdiel medzi jednotkovou cenou za dodávku komodity**, ktorú žiadateľ zaplatil v priemere počas oprávneného obdobia a:

jednotkovou cenou za dodávku elektriny vo výške 199 eur za MWh,
a/alebo jednotkovou cenou za dodávku plynu vo výške 99 eur za MWh.

Dotácia sa môže poskytnúť **do výšky 80% oprávnených nákladov**.

Celková výška pomoci v ktoromkoľvek momente nemôže presiahnuť limit vo výške 2 mil. eur na podnik.

Príklad: Stredný/veľký podnik

Aktuálna cena podniku za komoditu 320 eur za MWh, ktorú musí zaplatiť.
Zastropovaná cena štátom 199 eur za MWh.

Výpočet podpory:

$320 \text{ eur} - 199 \text{ eur} = 121 \text{ eur}$ a z toho podpora 80 % = 96,80 eur za MWh.

Výsledná cena za komoditu pre podnik je 223,2 eur za MWh. Maximálna výška pomoci 2 mil. eur.

K cene sa pripočítajú ešte položky za distribúciu elektriny bez strát, tarify za prevádzkovanie systému (TPS), straty z distribúcie elektriny, náklady dodávky, tarify za systémové služby (TSS), prenos elektriny vrátane strát.

Podpora podľa 2.4 Dočasného krízového rámca

Dňa 23. decembra 2022 bola na notifikáciu EK zaslaná schéma pomoci 2.4 v zmysle Dočasného krízového rámca.

- Pomoc sa bude vzťahovať iba na oprávnené náklady do výšky 70 % spotreby v roku 2021**, ak bude spotreba vyššia hradí si zvyšných 30 % nákladov podnik v plnej výške sám.
- Cena za energie v 2023 musí byť preukázateľne vyššia 1,5 násobne** ako priemerná cena v roku 2021.
- Referenčné obdobie** - dotácia sa môže poskytnúť buď na základe súčasnej spotreby energie v oprávnenom období, alebo historickej spotreby energie v historickom období, za ktoré sa považuje obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021.
- Oprávnené obdobie** - od 1. februára 2022 do 31. decembra 2023.
- Celková alokácia** na schému podľa 2.4 dočasného krízového rámca je **600 mil. eur**.

Výška pomoci na základe schémy sa vypočíta ako:

$$[p(t) - (p(\text{ref}) * 1,5)] * q$$

p(t) – je priemerná cena za jednotku spotrebovanú príjemcom v oprávnenom období (merané v eur/MWh);

p(ref) – je priemerná cena za jednotku spotrebovanú príjemcom v referenčnom období (merané v eur/MWh);

q – je množstvo obstarané od externých dodávateľov a spotrebované príjemcom ako konečným spotrebiteľom, ktoré bude stanovené ako:

q(t) – spotreba príjemcu v oprávnenom období;

q(ref) – spotreba príjemcu v referenčnom období;

t – je daný mesiac alebo obdobie niekoľkých po sebe nasledujúcich mesiacov v oprávnenom období od 1. februára 2022 najneskôr do 31. decembra 2023.

i Celková výška pomoci, bude závisieť od limitov a stropov stanovených vládou SR.

Na základe Dočasného krízového rámca je možné poskytnúť podporu vo výške:

Bez zmeny EBITDA

Podnik/hospodárska jednotka

- 50 % oprávnených nákladov max 4 mil. eur

So zmenou EBITDA

Energeticky náročný podnik/hospodárska jednotka

- 40 % oprávnených nákladov max 100 mil. eur
- 65 % oprávnených nákladov max 50 mil. eur a EBITDA pokles o min 40 % alebo záporná
- 80 % oprávnených nákladov max 150 mil. eur a EBITDA pokles o min 40 % alebo záporná ak pôsobí v odvetví podľa Prílohy 1 – Dočasného krízového rámca

Pomoc nesmie zvýšiť EBITDA na viac ako 70 % EBITDA v referenčnom období a ak bol právny subjekt v strate nesmie viesť k zisku.

Podnik sa chápe ako hospodárska jednotka a tá sa môže skladať z viacerých samostatných právnych subjektov. Celkový strop pomoci je pre všetky prepojené podniky.

Hodnota EBITDA sa bude počítať na úrovni právneho subjektu a nie na úrovni hospodárskej jednotky/podniku.

3. Odpustenie poplatkov – stále rokujeme

- APZD navrhla, aby štát preplatil poplatky - náklady mimo komoditu.
- Návrh by rýchlo a adresne vedel pomôcť všetkým podnikateľským subjektom.
- Platilo by to pre všetkých podnikateľov plošne, teda nebola by to štátna pomoc a nebolo by potrebné čakať na schválenie Bruselu.
- Podľa nášho návrhu sme štát požiadali, aby počas prvých troch mesiacov vzal na seba:
 - tarifu za prevádzkovanie systému (TPS),
 - straty z distribúcie elektriny,
 - tarifu za systémové služby (TSS),
 - prenos elektriny vrátane strát.
- Predpokladané náklady by boli vo výške 400 mil. eur na prvý štvrťrok 2023. Napriek našej dohode s ministrom hospodárstva z novembra 2022, návrh zatiaľ nemá potrebnú politickú podporu.
- Budeme v rokovaní pokračovať.